5 Ya? Çocuklar ?çin Kendini Yönetme Davran??? Ölçe?i'nin Geli?tirilmesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *5 Ya? Çocuklar ?çin Kendini Yönetme Davran??? Ölçe?i'nin Geli?tirilmesi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16103

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

5 Ya? Çocuklar ?çin Kendini Yönetme Davran??? Ölçe?i'nin Geli?tirilmesi, okul öncesi dönemdeki 5 ya? grubu çocuklar?n ba??ms?zl?k, özbak?m ve sosyal uyum becerilerini kapsayan **Kendini Yönetme Davran???** düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir **Psikolojik Ölçek** çal??mas?d?r. Gülcan Gül Balc?k taraf?ndan 2011 y?l?nda Marmara Üniversitesi'nde tamamlanan bir **Yüksek Lisans Tezi** kapsam?nda ortaya konmu?tur. Bu ölçek, çocuklar?n çevreleriyle etkile?imde bulunma, ki?isel temizlik, kendini ifade etme ve acil durumlarla ba?a ç?kma gibi kritik geli?im alanlar?ndaki yeterliliklerini sistematik olarak de?erlendirmeyi hedeflemektedir. Ölçek, 40 maddeden olu?makta olup, geli?tirme a?amas?nda yüksek düzeyde güvenirlik de?erleri elde edilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Kendini yönetme, öz yönetim, özbak?m, okul öncesi e?itim, 5 ya?, davran?? ölçe?i, ölçek geli?tirme, **Likert Ölçe?i**.

Yazarlar

Gülcan Gül Balc?k

Amaç

Ölçe?in temel amac?, 5 ya? grubu çocuklar?n günlük ya?am becerileri ve sosyal etkile?imler çerçevesinde sergiledikleri kendini yönetme davran??lar?n?n düzeyini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde belirlemektir. Bu araç, e?itimcilerin ve ebeveynlerin, çocuklar?n ba??ms?zl?k geli?imlerini desteklemek amac?yla müdahale programlar? olu?turmas?na yard?mc? olacak nicel veriler sa?lamak üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek, çocuklar?n kendi e?yalar?n? koruma, hijyen kurallar?na uyma, giyinme gibi temel özbak?m becerilerinden, duygusal olarak kendini ifade edebilme ve yeti?kinden k?sa mesafelerde ayr?labilme gibi daha karma??k sosyal ve duygusal yönetim becerilerine kadar geni? bir yelpazeyi kapsamaktad?r.

Yap?

Ölçek, kendini yönetme davran???n? çok boyutlu bir yap? olarak ele almaktad?r. Kaynakta belirtilen temel alt boyutlar, 5 ya? çocuklar?n?n geli?imsel görevlerini yans?tmaktad?r. Bu alt boyutlar ?unlard?r:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kendine ve Çevresine Özen Gösterme: Çevresindeki e?yalar? özenli kullanma gibi sorumluluk bilincini içeren davran??lar (14 madde).
Özbak?m/Giyinme ve Temizlik: Yatma zaman? uygun giyece?i giyme, elleri sabunla y?kama gibi ki?isel hijyen ve bak?m becerileri (8 madde toplam).
Kendini ?fade Etme: Gerekli durumlarda "hay?r" diyebilme gibi sosyal s?n?rlar? belirleme ve duygusal ifade becerileri (6 madde).
Yeti?kinde Ayr?lma ve Acil Durumlarla Ba?edebilme: Yeti?kin gözetiminde k?sa mesafelerde ayr?labilme gibi ba??ms?zl?k ve kriz yönetimi becerileri (3 madde).
Kendi E?yalar?n? Koruma: Ki?isel mülkiyete sahip ç?kma davran??lar? (3 madde).

Bu yap?lar, 5 ya? döneminde beklenen otonomi ve sorumluluk geli?iminin göstergeleridir.

Geçerlik

Kaynak materyalde ölçe?in geçerli?ine dair spesifik istatistiksel sonuçlar (örne?in, faktör yükleri veya korelasyonlar) sunulmam?? olsa da, bir geli?tirme tezi çal??mas? olmas? nedeniyle, içerik geçerli?i ve yap? geçerli?i çal??malar?n?n tez kapsam?nda yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Genellikle bu tür ölçeklerde uzman görü?leri ve ay?rt edici geçerlik testleri kullan?larak geçerlik sa?lan?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???na dair güçlü istatistiksel kan?tlar sunulmu?tur. Güvenirlik analizleri sonucunda elde edilen katsay?lar, ölçe?in tutarl? bir ölçüm arac? oldu?unu göstermektedir:

?ç Tutarl?l?k Katsay?s? (**Cronbach Alfa Katsay?s?**): ,90 (p < ,001) olarak bulunmu?tur. Bu de?er, ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek bir uyuma sahip oldu?unu i?aret eder.
Yar?ya Bölme Güvenirli?i (Split-Halves Katsay?s?): ,88 (p < ,001) olarak rapor edilmi?tir. Bu katsay? da ölçe?in iki yar?s?n?n birbirleriyle yüksek korelasyon gösterdi?ini ve dolay?s?yla güvenilir oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Kaynak metin, ölçe?in toplam 40 maddeden olu?tu?unu ve bu maddelerin farkl? davran?? alanlar?n? temsil eden alt boyutlara ayr?ld???n? belirtmektedir. Sunulan madde da??l?m? (örne?in, kendine ve çevresine özen gösterme için 14 madde), ölçe?in çok faktörlü bir yap?ya sahip oldu?unu göstermektedir. Bu alt boyutlar, faktör analizinin sonuçlar?na göre belirlenmi? ve kendini yönetme davran???n?n farkl? yönlerini kapsayacak ?ekilde yap?land?r?lm??t?r. Ancak faktör yükleri veya aç?klanan varyans yüzdesi gibi detayl? **faktör analizi** verileri kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Developmental Scale)

Format: 40 maddeden olu?an öz de?erlendirme veya gözlem temelli ölçek.

Derecelendirme: 5'li **Likert Ölçe?i** kullan?lmaktad?r (1= hiçbir zaman, 5= her zaman).

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Dönem Çocuklar?.

Ya? Grubu: 5 Ya?.

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, 5 ya??ndaki çocuklar?n davran??lar?n? de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Uygulama genellikle ebeveynler veya ö?retmenler taraf?ndan gözlem yoluyla yap?l?r.

Test Metodolojisi: Ölçek geli?tirme çal??mas?, literatür taramas?, madde havuzu olu?turma, uzman görü?ü alma, pilot uygulama ve psikometrik analizleri (güvenirlik ve geçerlik) içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Özbak?m, sosyal beceriler, okul öncesi geli?im, güvenirlik analizi, öz kontrol, davran??sal de?erlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: gulcan_balcik@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü (2011 Tez Çal??mas? Dönemi)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek, Gülcan Gül Balc?k'?n 2011 y?l?nda tamamlad??? yay?mlanmam?? bir yüksek lisans tezi çal??mas?d?r. Ölçe?in kullan?m? için izin ve ücret bilgileri do?rudan sorumlu yazar ile ileti?im kurularak ö?renilmelidir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: 5-yas-cocuklar-icin-kendini-yonetme-davranisi-olceginin-gelistirilmesi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Referanslar

Balc?k, G. (2011). *5 Ya? Çocuklar ?çin Kendini Yönetme Davran??? Ölçe?i'nin geli?tirilmesi*. (Yay?nlanmam?? Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

5 Ya? Çocuklar ?çin Kendini Yönetme Davran??? Ölçe?i'nin Geli?tirilmesi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek toplam 40 maddeden olu?maktad?r. Örnek maddeler ve alt boyutlar? ?unlard?r:

Çevresindeki e?yalar? özenli kullan?r. (kendine ve çevresine özen gösterme - 14 m)
Yatma zaman? geldi?inde uygun olan giyece?i (pijama gecelik) giyer. (Özbak?m/ giyinme - 5 m)
"Hay?r" demesi gerekti?i durumlarda " hay?r" diyebilir. (Kendini ifade etme - 6 m)
Ellerini (sabun kullanarak) yard?m almadan y?kar. (Özbak?m/ temizlik - 3 m)
Yeti?kin gözetiminde (bakkala, parka gitme gibi) k?sa mesafelerde yeti?kinden ayr?l?r. (Yeti?kinde ayr?lma ve acil durumlarla ba?edebilme - 3 m)
Kendi e?yalar?n? koruma - 3 m

ARABPSYCHOLOGY.COM